

ten af teksten. Men her er Spence også et godt stykke fra sin gamle »hjemmebane«, Qing-dynastiets historie.

På det dybeste og enkleste plan er bogens hoveddyd dens sympati med sin genstand. Som i alle Spence's hidtidige bøger, men her på det helt store lærred, bæres læseren igennem teksten af forfatterens fascination, indlevelse, sympati, ja kærlighed til kinesisk historie og civilisation. Så når læseren på sidste side efterlades på den hærgede Himmelske Freds Plads, efter kampvognene, i sommeren 1989, er det ikke med et skuldertræk men med et sjælery-stende suk (og bag det en optimisme af den slags, som dyb sympati fremtvinger): »Den Forbudte Bys strålende gule tage og marmorer haller stod der stadig, men de gav nu genlyd af en ny udfordring fra den store åbne plads foran dem. *Der kommer ikke noget ægte moderne Kina, før folket får sin stemme tilbage*« (s. 747).

S. C.

SYDØSTASIEN

DAVID L. ANDERSON: *Trapped by Success. The Eisenhower Administration and Vietnam, 1953-61.* (Columbia University Press, 1991). 276 s., 40.50 \$.

De fleste bøger om Vietnamkrigen giver stor opmærksomhed til slaget om Dien Bien Phu og Genève-aftalen i 1954, skøjter så hen over de følgende år, og fordyber sig igen i FNL-guerrillaens fremvækst og optrapningen af det amerikanske engagement 1960-65. Det fine ved Anderson's bog er, at den behandler »mellemløbsperioden« 1955-60. Specielt har Anderson meget nyt at berette om Eisenhowers og John F. Dulles' politik i det skelsættende år 1955, da franskmænd og amerikanere, vietnamesiske officerskliker, to væbnede religiøse sekter, én gangsterorganisation og den nyudnævnte statsminister Ngo Dinh Diem og hans familie alle sammen intrigerede med og mod hinanden i Saigon – medens de vietnamesiske kommunister byggede deres stat i nord. Anderson dokumenterer al den tvivl og interne uenighed, der

gjorde sig gældende på amerikansk side i den periode, hvor Ngo Dinh Diem lagde grunden til sin position som Syd-Vietnam's mirakelmand. Anderson har knapt så meget nyt at sige om årene efter 1955.

Bogen er veldisponeret og koncist skrevet, og teksten samles om én central tese: Eisenhower-administrationen lod sig fange af sin tilsyneladende succes med at opbygge Syd-Vietnam og forpligtede USA til at opretholde et regime, der ikke kunne stå på egne ben, og den bærer derfor meget af ansvaret for den fejltagelse, det amerikanske Vietnam-engagement var.

Bogen har tre store svagheder. For det første er den nærsynet: Anderson bevæger sig *inde i* det amerikanske beslutningssystem i stedet for at analysere det som ét system i interaktion med andre. For det andet er han mere optaget af at sætte karakter på Washingtons politik end af at søge dens årsager: bogen evaluerer mere end den forklarer, hænger fast i det forslidte spørgsmål: Hvad gik galt? For det tredje overvurderer Anderson USAs rolle. Der er grund til betvivle bogens hovedtese: »... the Eisenhower administration trapped itself and its successors into a commitment to the survival of its own counterfeit creation.« Diem's regime var ikke et amerikansk produkt. Helt siden trediveerne havde Diem været en førende antikolonialistisk og antikommunistisk politiker i Vietnam. I 1954-55 lykkedes det ham at sikre sig USAs støtte i et spil for at smide franskmændene ud og nedkæmpe de indenlandske rivaler. USA lod sig udnytte af Diem på grund af dominoteorien og frygten for Kina. Eisenhower gik i Diem's fælde, ikke i sin egen, og bogen skulle egentlig have haft titlen »Trapped by Diem«.

Trods svaghederne vil bogen have varig værdi ved den information den giver om, hvordan en række amerikanske beslutningstagere forholdt sig til Diem i årene 1954-61.

S. T.